

**Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра английского языкознания**

Аннотация к дипломной работе

**АНГЛИЙСКАЯ КОМПЬЮТЕРНАЯ ТЕРМИНОЛОГИЯ:
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА**

Яцукович Анастасия Олеговна

**Научный руководитель:
доктор педагогических наук, профессор
Нижнёва Наталья Николаевна**

2024

АННОТАЦИЯ

Структура и объем дипломной работы: 53 стр., дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, аннотаций дипломной работы, введения, 3 глав, заключения, списка использованных источников, 4 приложений. Использовались 58 научных и 12 лексикографических источников.

Ключевые слова: ТЕРМИН, ТЕРМИНОСИСТЕМА, СЕМАНТИКА, ПОЛИСЕМИЯ, СИНОНИМИЯ, АНГЛИЙСКИЙ ЯЗЫК, ЭКВИВАЛЕНТНОСТЬ, ПРОБЛЕМЫ ПЕРЕВОДА, ЛЕКСИЧЕСКИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ, ЗАИМСТВОВАНИЯ.

Объект исследования — компьютерная терминология на английском и русском языках.

Предмет исследования — структурно-семантические особенности и проблемы перевода англоязычной компьютерной терминологии.

Цель исследования заключается в анализе структурно-семантических особенностей компьютерной терминологии и изучение ее проблем перевода.

Методы исследования: метод описательного анализа, метод сплошной и направленной выборки, сравнительный метод, метод словообразовательного анализа, метод классификации, лексикографический метод, метод компонентного анализа терминологических единиц.

Полученные результаты и их новизна: в работе были рассмотрены структурно-семантические особенности, проблемы перевода компьютерной терминологии. Дифференцированы понятия терминов, профессионализмов, жаргонизмов. Исследованы проблемы перевода компьютерной терминологии, выделены наиболее употребляемые трансформации для репрезентации компьютерных единиц в другом языке: транскрибирование, транслитерация, калькирование. Для лексического состава компьютерной терминологии свойственна однокомпонентность единиц, систематическое употребление. Выявлены нежелательные процессы в компьютерной терминосистеме: проникновение общеупотребительных или общенаучных терминов в компьютерную сферу, тесное сплетение с математической терминологией, полисемия, омонимия, синонимия.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы: полученные в ходе исследования данные, основываются на анализе материалов из лексикографических источников, что обуславливает их достоверность. Апробацию результаты прошли на 79-й, 80-й, 81-й научных конференциях студентов и аспирантов БГУ, XVII международной научно-практической конференции «2023. Идеи. Поиски. Решения».

Область возможного практического применения заключается в использовании полученных результатов в таких дисциплинах: «Лексикология», «Семасиология», «Переводоведение», «Теория и практика перевода». Обучении студентов более эффективно переводить компьютерную терминологию и улучшить качество перевода. Понимание структуры и семантики компьютерных терминов помогает также переводчикам употреблять более точные и понятные терминологические единицы в документации и руководствах для пользователей не только на родном языке, но и на других языках.

АНАТАЦЫЯ

Структура і аб'ём дыпломнай працы: 53 стр., дыпломная праца складаецца з задання на дыпломную працу, зместа, анатацый дыпломнай працы, увядзення, 3 раздзелаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц, 4 прыкладанняў. Выкарыстоўваліся 58 навуковых і 12 лексікаграфічных крыніц.

Ключавыя словы: ТЭРМІН, ТЕРМИНОСИСТЕМА, КАМП'ЮТЭРНЫ, СЕМАНТЫКА, ПОЛИСЕМИЯ, СІНОНІМЫ, АНГЛІЙСКАЯ МОВА, ЭКВІВАЛЕНТНАСЦЬ, ПРАБЛЕМЫ ПЕРАКЛАДУ, ЛЕКСІЧНЫЯ ТРАНСФАРМАЦЫІ, ЗАПАЗЫЧАННІ.

Аб'ект даследавання — камп'ютэрная тэрміналогія на англійскай і рускай мовах.

Прадмет даследавання — структурна-семантычныя асаблівасці і праблемы перакладу англамоўнай камп'ютэрнай тэрміналогіі.

Мэта даследавання заключаецца ў аналізе структурна-семантычных асаблівасцяў камп'ютэрнай тэрміналогіі і вывучэнне яе праблем перакладу.

Метады даследавання: метады апісальнага аналізу, метады суцэльнай і накіраванай выбаркі, параўнальны метады, метады словаўтваральнага аналізу, метады класіфікацыі, лексікаграфічны метады, кампанентны аналіз тэрміналагічных адзінак.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у працы былі разгледжаны структурна-семантычныя асаблівасці, праблемы перакладу камп'ютэрнай тэрміналогіі. Дыферэнцыраваны паняцці тэрмінаў, прафесіяналізмам, жарганізмы. Даследаваны праблемы перакладу камп'ютэрнай тэрміналогіі, вылучаныя найбольш ужывальныя трансфармацыі для рэпрэзентацыі камп'ютэрных адзінак у іншай мове: транскрыбирование, транслітарацыя, калькаванне. Для лексічнага складу кампутарнай тэрміналогіі ўласцівая аднокампанентнасць адзінак, сістэматычнае ўжыванне. Выяўлены непажаданыя працэсы ў кампутарнай терминосистеме: пранікненне агульнаўжывальных або агульнанавуковых тэрмінаў у кампутарную сферу, цеснае спляценне з матэматычнай тэрміналогіяй, полісемія, амонімы, сінонімы.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы: атрыманыя ў ходзе даследавання дадзеныя, грунтуюцца на аналізе матэрыялаў з лексікаграфічных крыніц, што абумоўлівае іх дакладнасць. Апрацацыю вынікі прайшлі на 79-й, 80-й, 81-й навуковых канферэнцыях студэнтаў і аспірантаў БДУ, XVII міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «2023 года. Ідэі. Пошукі. Расшэнні».

Вобласць магчымага практычнага прымянення заключаецца ў выкарыстанні атрыманых вынікаў у такіх дысцыплінах: «Лексікалогія», «Семасіология», «перакладазнаўства», «Тэорыя і практыка перакладу». Навучанні студэнтаў больш эфектыўна перакладаць кампутарную тэрміналогію і палепшыць якасць перакладу. Разуменне структуры і семантыкі кампутарных тэрмінаў дапамагае таксама перакладчыкам ўжываць больш дакладныя і зразумелыя тэрміналагічныя адзінкі ў дакументацыі і кіраўніцтвах для карыстальнікаў не толькі на роднай мове, але і на іншых мовах.

ANNOTATION

Structure and and scope of the diploma work: 53 pages, the diploma work consists of a diploma workassignment, table of contents, diploma workabstract, introduction, 3 chapters, conclusion, list of used sources, 4 appendices. 58 scientific and 12 lexicographic sources were used.

Keywords: TERM, TERMINO SYSTEM, SEMANTICS, POLYSEMY, SYNONYMY, ENGLISH, EQUIVALENCE, TRANSLATION PROBLEMS, LEXICAL TRANSFORMATIONS, BORROWINGS.

The object of the research is computer terminology in English and Russian languages.

The subject of the research is structural-semantic features and translation problems of English-language computer terminology.

The purpose of the research is to analyse the structural-semantic features of computer terminology and to research its translation problems.

Methods of research: the method of descriptive analysis, the method of continuous and directed sampling, the comparative method, the method of word formation analysis, the classification method, the lexicographic method, the component analysis of terminological units.

The results of the work and their novelty: the structural and semantic features, problems of translation of computer terminology were considered in the work. The concepts of terms, professionalisms, jargonisms were differentiated. The problems of translation of computer terminology have been studied, the most used transformations for representation of computer units in another language have been singled out: transcribing, transliteration, calque. The lexical composition of computer terminology is characterised by single-component units and systematic use. Undesirable processes in the computer terminology system are revealed: penetration of common or general scientific terms into the computer sphere, close intertwining with mathematical terminology, polysemy, homonymy, synonymy.

Authenticity of the materials and results of the diploma work: the data obtained in the course of the research are based on the analysis of materials from lexicographic sources, which determines their reliability. The results were tested at the 79th, 80th, 81st scientific conferences of students and postgraduates of BSU, the XVII international scientific and practical conference "2023. Ideas. The search. Solutions".

Recommendations on the usage. To use the obtained results in such disciplines: 'Lexicology', 'Semasiology', 'Translation Studies', 'Theory and Practice of Translation'. Teaching students to translate computer terminology more effectively and improve the quality of translation. Understanding the structure and

semantics of computer terms also helps translators to use more accurate and understandable terminological units in documentation and user manuals not only in their native language, but also in other languages.